

Araştırma Makalesi
Original Article

7 (3) 2020: 1475-1518
Doi: 10.46868/atdd.4

Temettuat ve Nüfus Defterlerine Göre 19. Yüzyılda Kızılca Köyü'nün Sosyo-Ekonomik Durumu

Abdullah Doğtekin*

ORCID: 0000-0002-5070-3666

Öz

Günümüzde İzmir'in Kemalpaşa ilçesine bağlı bir mahalle olan Kızılca Köyü, gerek nüfusu gerekse verimli ve geniş tarım arazilerine sahip olması sebebiyle, oldukça önemli ve büyük bir yerleşim yeridir. Tarihi dokusunu büyük oranda koruyan ve doğal güzellikleri sayesinde de, özellikle yaz aylarında, nüfusu oldukça artan Kızılca Köyü günümüzde 8.000 kişilik bir nüfusa sahiptir. Batısından Nazarköy, güneyinden Dereköy ve Bayramlı, kuzeyinden ise Aşağı Kızılca mahalleleri ile komşu olan Kızılca, Kemalpaşa merkeze ise 9 kilometre uzaklıkta bulunmaktadır. Kızılca Köyü'nün, günümüzde olduğu gibi, geçmişte de oldukça kesif bir yerleşim ve nüfusa sahip olduğu görülmektedir. Kemalpaşa İlçesi'nin önemli yerleşim yerlerinden olan Kızılca Köyü'nün, 19. Yüzyılın ilk yarısında, sosyal ve ekonomik açıdan ne durumda olduğu nüfus ve temettuat defterleri ışığında ortaya konulmaya çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Nif, Kızılca, Dereköy, Tahtacı Aşireti, Temettuat Defteri, Nüfus

Gönderme Tarihi:01/07/2020

Kabul Tarihi:20/09/2020

* Dr. Öğretim Görevlisi, Celal Bayar Üniversitesi Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi Bölümü, abdullahdogtekin@hotmail.com

The Socio-Economic Situation of Kızılca Village in the 19th Century
According to the Temettuat and Population Registers

Abdullah Doğtekin

ORCID: 0000-0002-5070-3666

Abstract

Today, Kızılca village, which is a neighborhood of Kemalpaşa district of İzmir, is an quite important and large settlement due to its population and wide&fertile agricultural lands. Kızılca village, which preserves its historical structure to a great extent, and of which population increases very much especially in summer thanks to its natural beauties, today has a population of 8,000 people. Kızılca, which -is adjacent to Nazarköy neighbourhood in the west, Dereköy and Bayramlı neighbourhoods in the south, and Aşağı Kızılca neighbourhood in the north, is 9 kilometers away from seat of Kemalpaşa. As it has today, Kızılca village is seen to have a dense population in the past, too. We tried to present how Kızılca Village, one of the important settlement places of Kemalpaşa District, was socially and economically in the first half of 19th century, in the light of population and temettü (dividend) registers.

Keywords: Nif, Kızılca, Dereköy, Tahtacı Tribe, Temettuat Registry, Population

Received Date: 01/07/2020

Accepted Date: 20/09/2020

Социально-экономический статус деревни Кызылджа в XIX веке согласно Теметтуат и книгам по народонаселению

Резюме

Деревня Кызылджа, которая сегодня является окрестностью района Кемальпаша в Измире, является очень важным и большим поселением из-за своего населения и плодородных и больших сельскохозяйственных земель. В деревне Кызылджа, в значительной степени сохранившей свою историческую окраску, и благодаря своей природной красоте, проживает 8000 человек, особенно в летние месяцы. Кызылджа, который примыкает к Назаркёю с запада, Дерекёю и Байрамлы с юга, Ашагы Кызылджа с севера, находится в 9 км от центра Кемальпаша. Видно, что деревня Кызылджа в прошлом была очень густонаселенной и населена, как и сегодня. Социально-экономическое положение села Кызылджа, которое является одним из важных поселений района Кемальпаша, в первой половине 19 века пытались раскрыть в свете населения и книг теметтуата.

Ключевые слова : Ниф, Кызылджа, Дерекей, Племя Тахтаджи, Книга Теметтуат, Население.

Получено: 01/07/2020

Принято: 20/09/2020

Giriş

Çalışmamızın asıl kaynağını teşkil eden temettuat defterleri ve nüfus defterleri, 19. asıra dair en önemli kaynaklardandır. ‘Temettû vergisi’ Tanzimat’tan önce ihtisap resmi şeklinde ortaya çıkmış, Tanzimat ile beraber, birçok alanda olduğu gibi, malî yapıda da bazı düzenlemeler yapılmış ve toplanan vergilerin tek bir isim altında tahsis edilmesi amaçlanmıştır.¹ Temettuat defterleri incelendiğinde, 19. yüzyıl Osmanlı Devleti sosyal ve ekonomik yapısına ilişkin birçok bilginin yer aldığı görülmektedir. Bu defterlerde herkese ait şahsi mal varlığını, emlak, arazi ve hayvanat ile sayımı yapılan yerin toplam arazi miktarını, ekili-dikili ve nadasa bırakılan toprakların alanını, yetiştirilen ürünlerin çeşitliliğini, miktarını ve bu ürünlerden elde edilen gelirleri görebilmekteyiz. Temettuat tahrirlerini içeren defterler 19. yüzyılda Osmanlı ülkesinde yaşayan nüfusun yerleşim düzeni, zirai üretim durumunu, hanelerin servet ve gelirleri ile vergilendirme konularında çok zengin bilgiler sunmaktadır.²

Osmanlı Devleti ilk defa 1831 yılında bir nüfus sayımı gerçekleştirmiştir.³ Bu sayım neticesinde tanzim edilen defterlerde sadece erkek nüfus kayıt altına alınmıştır. Söz konusu defterler incelendiğinde 1831 yılında yaşamış olan erkeklerin yaşları, eşkalleri, askerlik durumları, lakapları, mensup oldukları aile ve sülaleler tespit edilebilmektedir. Bu sebeple nüfus defterleri de, tıpkı temettuat defterleri gibi, 19. Yüzyılın ilk yarısına dair zengin veriler barındıran önemli arşiv kaynaklarıdır.

Makalemize kaynak olan temettuat defteri, Cumhurbaşkanlığı Osmanlı Arşivleri’nde, temettuat defterleri fonunda bulunmaktadır. 02446 numaralı “Kızılca ve Ören karyeleri temettuat defteri” başlığıyla kayıtlı olan bu defter 64 sayfa olup, Kızılca köyü 2. ve 38. Sayfalar arasında kayıtlıdır. Defterde 2. ve 24. Sayfalar arasında Müslim ahali, 24. ve 34. Sayfalar arasında gayrimüslim ahali, 35. ve 37. Sayfalar arasında Tahtacı Aşireti ve son olarak da 38. sayfada Dereköylü arazi sahipleri kayıt altına alınmıştır. Makalemizin esasını teşkil eden söz konusu defterin kayıt sisteminin dışına çıkılmamış, çalışmamızda Kızılcalı Müslümanlar, Gayrimüslimler, Tahtacı aşireti ve

¹ Mübahat S. Kütükoğlu, “Osmanlı Sosyal ve İktisadi Tarihi Kaynaklarından Temettü Defterleri (6 belge ile birlikte)”, *Belleten*, C.LIX, S. 225, 1995 Ağustos, s.395.

² Tefik Güran, “19. Yüzyıl Temettuat Tahrirleri”, Osmanlı Devleti’nde Bilgi ve İstatistik, (Edit Halil İnalçık-Şevket Pamuk), Devlet İstatistik Enstitüsü Yayınları, Ankara 2000, s. 79.

³ Enver Ziya Karal, *Osmanlı İmparatorluğunda İlk Nüfus Sayımı 1831*, T.C Başbakanlık Devlet İstatistik Enstitüsü Yayınları, Ankara 1943, s.11.

Dereköylü vergi mükellefleri, ayrı ayrı başlıklar altında olmak üzere, değerlendirmeye tabi tutulmuşlardır.

Çalışmamızın bir diğer kaynağı olan nüfus defteri ise, Cumhurbaşkanlığı Osmanlı Arşivleri'nde Nüfus Defterleri fonunda bulunan, 02886 numaralı Nif Kazası Nüfus Defteri'dir. Defterin 11. ve 20. sayfaları Kızılca köyünde sakin Müslüman ahaliye ayrılmış olup, toplam 357 kişi kayıtlıdır.

Kızılca Köyü, Kemalpaşa İlçesi'nin kırsal yerleşimleri içerisinde önemli bir mevkiye sahiptir. Zira gerek ziraî üretim gerekse hayvancılık faaliyetlerinin yaygınlığı sebebiyle önemli yerleşim yerlerinden biridir. Geniş ve verimli arazilere sahip olması, konumu gereği ticari imkanlarının yaygın olması sebebiyle kurulduğu dönemden beri Nif Kazası'nın mühim yerleşim yerlerinden biri olmuştur.

Kızılca Köyü'nün ne zaman kurulduğuna dair, şimdilik, kesin bir bilgi bulunmamaktadır. Ancak köyün demografik ve iktisadi yapısına dair en eski tarihli veri 1531 yılına aittir. Kızılca, 16. Yüzyılda Saruhan Sancağı'nın kazalarından biri olan Nif Kazası'na bağlı olup, 1531 yılındaki tahmini nüfusu 105 kişidir. Bu sayı 1575 yılında 261 kişiye yükselmiştir⁴. Ayrıca 1575 yılında köyde 49 adet Ellici yürüğü yaşamaktaydı.⁵

1. Kızılca Köyü'ndeki Müslüman Ahalinin İktisadi ve Demografik Durumu

Tablo 1'de 1249/1834 tarihli nüfus defterine göre Kızılca Köyü'nde yaşayan Müslüman erkeklerin isim ve yaşları hakkında veriler bulunmaktadır.

İsim	Yaş	İsim	Yaş
İmam-ı Karye İbrahim Efendi Bin Osman	40	Hamza Oğlu Hüseyin	25
Oğlu Osman	6	Oğlu Halil	4
Osmanoğlu Müezzın Mehmed Efendi	42	Diğer Hasan	3
Oğlu Ahmed	16	Hüseyin Oğlu Mahmud	40
Diğer Mehmed	12	Oğlu Hasan	20

⁴ Turan Gökçe, "Tahrir Defterlerine Göre XVI. Yüzyılda Nif (Kemalpaşa) Kazası Nüfusu", *Kemalpaşa Çevre ve Kültür Sempozyumu (3-5 Haziran 1999)*, İzmir 1998, s. 266.

⁵ Turan Gökçe a.g.m., s. 270.

Mehmedoğlu Hüseyin	60	Hafidi Hüseyin	1
Oğlu Mehmed	40	Diğer Veli	12
Hafidi Mehmed	6	Diğer Hüseyin	1
Diğer İbrahim	2	Ali Oğlu İsmail	50
Mehmedoğlu Mehmed	70	Oğlu Hüseyin	10
Oğlu Hüseyin	10	Diğer Ali	5
Osmanoğlu Mehmed	65	Ali Oğlu Mehmed	50
Oğlu Osman	22	Oğlu Ali	10
Abdullohoğlu Halil	50	Ali Oğlu Ahmed	35
Oğlu Mehmed	11	Oğlu Ali	6
Hüseyinoğlu Mehmed	45	Diğer Mehmed	3
Oğlu Mehmed	5	Ali Oğlu Mustafa	30
Hüseyinoğlu Necib	35	Ali Oğlu Veli	25
Oğlu Hüseyin	4	Mehmed Oğlu Aap Hüseyin	50
Diğer Ahmed	1	Osman Oğlu Ahmed	50
Mehmedoğlu Hüseyin	30	Halil Oğlu Halil	55
Oğlu Mehmed	6	Oğlu Hasan	20
Veli Oğlu Ali	50	Mehmed Oğlu Çulha Mehmed	35
Oğlu Hasan	25	Yusuf Oğlu Hasan	70
Diğer Hüseyin	10	Oğlu Yusuf	30
Diğer Veli	18	Diğer Hasan	25
Süleyman Oğlu İsmail	70	Diğer Mustafa	10

Oğlu Ali	30	Diğer Hüseyn	5
Diğer Mehmed	32	Diğer Mehmed	6
Diğer Süleyman	30	Diğer Süleyman	2
Diğer Hüseyn	2	Hüseyn Oğlu Yetimi Halil	2
Hüseyn Oğlu Mahmud	60	Kardeşi Hasan	13
Oğlu Mahmud	32	Mehmed Oğlu Hüseyn	20
Hafidi Hüseyn	1	Üvey Jardeşi Hamza	15
Osman Oğlu Ahmed	30	Hüseyn Oğlu Ahmed	4
Hüseyn Oğlu Mehmed	38	Hüseyn Oğlu Hasan	60
Oğlu Halil	7	Mustafa Oğlu Hamza	30
Hüseyn Oğlu Ahmed	35	Oğlu İbrahim	4
Hamza Oğlu İsa	60	Mustafa Oğlu Hüseyn	25
Oğlu Mehmed	20	Oğlu Mustafa	6
İbrahim Oğlu Ahmed	35	Diğer Mehmed	1
Oğlu İbrahim	4	Mustafa Oğlu Mahmud	20
Ahmed Oğlu Yetim Yusuf	5	Ahmed Oğlu Mehmed	60
Kardeşi Ahmed	13	Oğlu Ahmed	10
Ahmed Oğlu Ali	25	Mahmud Oğlu Mehmed	30
Ahmed Oğlu Veli	23	Oğlu Hüseyn	10
Süleyman Oğlu Osman	25	Ahmed Oğlu Hüseyn	30
Ali Oğlu Yusuf	70	Oğlu Mustafa	3
Oğlu Ali	13	Ahmed Oğlu Hamza	25
Diğer Mehmed	11	Hüseyn Oğlu Mehmed	60

Diğer Yusuf	9	Hüseyin Oğlu Osman	15
Diğer Şemsettin	7	Kardeşi Hasan	11
Diğer Lütfü	5	Osman Oğlu Ali	30
Diğer Abdülkadir	4	Yusuf Oğlu Mustafa	60
Diğer İsmail	3	Mustafa Oğlu Mehmed	25
Diğer Osman	1	Hüseyin Oğlu Mehmed	26
Üveyoğlu Mehmed	6	Kardeşi Veli	11
Süleyman Oğlu Ahmed	25	Halil Oğlu Mehmed	20
Oğlu Osman	4	Hüseyin Oğlu Mehmed	25
Osman Oğlu Yusuf	22	Kardeşi Veli	18
Kardeşi Mustafa	10	Diğer İsmail	15
Ahmed Oğlu Halil	70	Diğer Mustafa	10
Oğlu Mehmed	28	Veli Oğlu Halil	50
Mustafa Oğlu Hüseyin	38	Gulamı Mehmed	18
Mustafa Oğlu Mahmud	40	Mehmed Oğlu Mehmed	70
Oğlu Mustafa	8	Mehmed Oğlu İbrahim	45
Diğer Mehmed	4	Oğlu Halil	10
İmam Ömer Ef.	60	Diğer İbrahim	8
Oğlu İbrahim	18	Diğer İsmail	4
Ebubekiroğlu İbrahim	65	Ahmed	50
Oğlu İsmail	35	Oğlu Mehmed	28
Diğer Hüseyin	20	Diğer Ali	25
Ebubekiroğlu Hatip Halil	40	Hafidi Mehmed	1
Hüseyin Oğlu	30	Arap Ali	20

İbrahim			
Ali Oğlu Bekir	35	İmam Mehmed Ef.	75
Oğlu Osman	12	Oğlu Osman	12
Diğer Hüseyn	8	Diğer Ahmed	8
Diğer Mustafa	5	Diğer İsmail	6
Diğer Ali	2	Ali Oğlu Yetimi Ali	8
Rençber İsmail	25	Ali Oğlu Mehmed	45
Oğlu Osman	6	Oğlu Ali	10
Diğer Ebubekir	2	Diğer Mustafa	7
İbrahim Oğlu Mehmed	40	Ahmed Oğlu Hüseyn	40
Mustafa Oğlu Mehmed	25	Oğlu Mustafa	10
Oğlu Mustafa	5	Diğer Hüseyn	8
Diğer İbrahim	2	Diğer Osman	18
İbrahim Yetimi Mehmed	10	Hasan Oğlu Mehmed	40
Kardeşi Ali	8	Oğlu Mustafa	8
Hüseyn Oğlu Mehmed	40	Diğer Hasan	10
Oğlu Mahmud	8	Hüseyn Oğlu Osman	45
Mustafa Oğlu Mehmed	40	Oğlu İbrahim	3
Oğlu Mustafa	4	Ahmed Oğlu Mehmed	70
Diğer Ahmed	2	Oğlu Mehmed	3
İbrahim Oğlu Seyyid İbrahim	40	Diğer Ahmed	1
Oğlu Seyyid Ali	14	İbrahim Oğlu Mehmed	60
Halil Oğlu Seyyid Halil	70	Oğlu Halil	35
Oğlu Seyyid Mustafa	7	Diğer İbrahim	5

Süleymanoğlu İdris	50	Diğer Hasan	15
Oğlu Seyyid Mustafa	5	Halil Oğlu Ali	40
Diğer Seyyid Süleyman	3	Oğlu Halil	10
Ali Oğlu Yusuf	60	Diğer Hüseyin	7
Oğlu Ali	20	Ahmed Oğlu Süleyman	30
Diğer Hasan	18	Oğlu Mehmed	10
Diğer Halil	20	Diğer Ali	8
Mehmed Oğlu Seyyid Ahmed	28	Diğer Halil	5
Oğlu Seyyid Mehmed	2	Mehmed Oğlu Ömer	45
İbrahim Oğlu Süleyman	35	Oğlu Mehmed	25
Oğlu İbrahim	3	Mehmed Oğlu Yusuf	30
İsmail Oğlu Berber Abdi	30	Oğlu Mehmed	7
Mehmed Oğlu Ali	35	Diğer Halil	4
Hasan Oğlu Ali	55	Diğer Hasan	2
Oğlu Mustafa	15	Mehmed Oğlu Hüseyin	35
Mehmed Oğlu Süleyman	40	Mehmed Oğlu Halil	60
Oğlu Ebubekir	15	Mehmed Oğlu İbrahim	55
Diğer Mehmed	5	Oğlu Hasan	15
Musa Oğlu Mehmed	45	Diğer Hüseyin	8
Oğlu Hüseyin	12	Mustafa Oğlu mehmed	35
Osman Oğlu Ali	50	Oğlu Mehmed	5
Abdullah Oğlu	40	Diğer Mustafa	2

Lütfullah			
Oğlu Mehmed	10	Bekiroğlu Ebubekir	35
Abdullah Oğlu İbrahim	35	İmam Hasan	35
Oğlu Abdullah	13	Ömer Oğlu Hüseyin	45
Abdullah Oğlu Mustafa	30	Ömer Oğlu Ali	35
Oğlu Hüseyin	8	Ömer Oğlu Mehmed	50
Ali Oğlu Ahmed	30	Oğlu Ömer	1
Oğlu Ali	1	Ali Oğlu Abdullah	50
Ali Oğlu Hasan	35	Oğlu Ali	25
Oğlu İbrahim	10	Mustafa Oğlu Ali	50
Diğer Veli	8	Oğlu Mustafa	17
Diğer Ali	3	Diğer Hüseyin	8
Diğer Halil	1	Bekir Oğlu Ahmed	40
Hasan Oğlu Veli	35t	Oğlu Mehmed	14
Oğlu Hasan	10	Diğer Bekir	8
Seyyid Mehmed	60	Diğer Hasan	5
Oğlu Mustafa	18	Hüseyinoğlu Yetim Hüseyin	14
Halil Oğlu Mehmed	25	Ali Oğlu Osman	35
Oğlu Halil	5	Oğlu Bekir	10
Mehmed Oğlu Yetimi Süleyman	12	Diğer İlyas	6
--- Mestanoğlu Ali	18	Ömer Oğlu Osman	35
Kardeşi Mehmed	12	Kardeşi Mehmed	25
Mustafa Oğlu Ömer	15	Ali Oğlu mehmed	40
Halil Oğlu Ömer	55	Mehmed Oğlu Hüseyin	10
Oğlu Mehmed	20	Mehmed Oğlu Ömer	25

Hafidi Osman	2	İbrahim Oğlu Arap Fevzi	10
Diğer Halil	15	Mehmed Oğlu Mehmed	30
Osmanoğlu Mehmed	30	Ali Oğlu Seyyid Yusuf	
Yusuf Oğlu Halil	40	Oğlu Şerif	15
Oğlu Ali	8	Mehmed Oğlu Ali	50
Diğer Mustafa	5	Oğlu Mehmed	20
Mehmed Oğlu Mehmed	20	Mehmed Oğlu Ali	60
İmam Ali	45	Oğlu Halil	25
Oğlu Mustafa	12	Diğer Mehmed	18
Ebubekir Oğlu Mehmed	60	Diğer Yusuf	15
Hasan Oğlu Ali	50	Diğer Musa	8
Abdullahoğlu Yetim Memed	15	Diğer Hüseyin	5
Mehmedoğlu Halil	40	Ali Oğlu Himmet	40
Oğlu hüseyin	3	Oğlu Ali	5
Mustafa Oğlu Mehmed	35	Diğer Mehmed	2
Oğlu Mustafa	2	Veli Oğlu Halil	20
Hüseyinoğlu Hüseyin	30	Kardeşi Mehmed	16
Mehmed	1	Diğer Veli	8
Hüseyinoğlu Ali	18	Mehmed Oğlu Ali	50
Oğlu Hüseyin	4	Oğlu Mehmed	12
Diğer İbrahim	2	Diğer Halil	8
Mustafa Oğlu ömer	35	Diğer Mustafa	6

Oğlu Mustafa	15		Diğer Hüseyn	1
İsa Oğlu Ömer	55		Mehmed Oğlu Mustafa	30
Oğlu Seyyid Mehmed	20		Oğlu İbrahim	3
Hafidi Seyyid Ahmed	1		Mehmed Oğlu Ahmed	35
İmamoğlu Seyyid Halil	30		Mehmed Oğlu Hasan	35
İmamoğlu Rençber Hüseyn	40		Oğlu Hüseyn	3
Oğlu Mehmed	14		Ali Oğlu Mehmed	30
Diğer İbrahim	3		İbrahim Oğlu AHmed	25
İbrahimoğlu Mustafa	20		Mehmed Oğlu Mustafa	40
Mehmedoğlu Ahmed	50		Oğlu Mehmed	12
Yusufoğlu Ömer	20		Diğer Osman	10
Ömer Oğlu Yusuf	55		Diğer Mehmed Ali	8
Hüseynoğlu Hüseyn	30		Diğer Ali	6
Kardeşi Yusuf	25		Diğer İbrahim	3

Tablo-1 1249/1834 Tarihli Nüfus Defterine Göre Kızılca Köyü'nde Yaşayan Müslüman Erkekler

Kızılca Köyü'nde meskûn Müslüman ahalinin kayıt altına alındığı nüfus defterine bakıldığında, 1834 yılında köyde toplam 357 Müslüman erkeğin yaşadığı görülmektedir. Buna göre Kızılca Köyü'ndeki Müslim nüfus 714 kişidir. Bu veriyi temettuat defteri de desteklemektedir. Zira temettuat defterinde 134 hane Müslim kayıtlı olup, nüfusun da tahminen 670 kişi olduğu sonucuna ulaşılabilir. Tablo 2'de Kızılca Köyü'nde ikamet eden Müslüman halkın sahip oldukları gayrimenkuller ile yıllık kazançları hakkında veriler yer almaktadır. Bu durum, Müslümanların incelenen dönem içerisinde köyün sosyo ekonomik yapısı içerisindeki rollerini anlamak açısından oldukça önemlidir.

İsim	Mezru Tarla	Mezru	Bağ	Zeytin	Dud	Kovan	Kiraz-	İnek	Öküz	Bargir	Merkeb	Ceviz	Yıllık Kazanç
İbrahim Efendi	30	38	3	3	10	16	-	-	-	-	-	-	626
Muhtar Mehmed Efendi	10	15 0	15	10	18 0	-	-	1	2	-	1	-	970
Topluoğlu Mehmed	71	-	20	-	-	8	1	1	3	1	-	-	4.128
Sarı Hüseyin oğlu Tahir Efendi	24	-	18	6	8	-	-	-	2	-	1	6	2.238
Ahmed Kethuda oğlu Veli	51	-	8	10	7	-	-	1	2	-	1	3	1.917
Hacı İzzet oğlu Bekir	100	20	20	1	4	-	-	-	2	-	1	3	3.575
Kalaycıoğlu Mustafa Ali	-	-	5	-	-	-	-	-	-	-	1	-	411,5
Hatib Halil Efendi	-	9	17	-	-	-	-	-	-	1	-	-	787,5
Merhum	2	50	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	609,5

Halil Efendini n Üvey Oğulları Mail ve Fehim													
Halil İbrahim oğlu İsmail	60	-	15	-	-	8	-	-	2	-	-	-	1.932
Merhum İsmail'in üvey kardeşi Bekir	-	5	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	724,5
Merhum İsmail'in Üvey oğlu Halil	-	-	-	5	-	-	-	-	-	-	1	-	513,5
Deveci Ali oğlu Mehmed	-	-	9	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1.175
Taşlıoğlu Ali Bey	110	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1.392
Atinalı Hacı Mehmed	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	600
Merhum Hacı Mehmed' in Üvey oğlu	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	1.236

Abdülka dir ve zevcesi Ayşe													
Kara İsa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Merhum Koca İsa'nın üvey oğlu Mehmed	50	-	15	4	-	-	-	1	2	-	1	10	2.239
Koca İbrahim	22	-	24	30	-	-	-	1	-	-	1	-	3.532, 5
Çoban Kel Mustafa	-	-	8	-	-	-	-	-	-	-	1	-	400,5
Emir Hüseyin oğlu Ali	3	-	17	12	-	-	-	-	2	-	-	-	1.172, 5
Merhum Ali'nin üvey oğlu Hüseyin	8	-	14	12	-	-	-	1	-	-	-	-	1.143
Altıparm akoğlu Hüseyin	35	-	11	3	-	20	-	-	2	-	-	-	2.318
Altıparm akoğlu Mahmud	35	-	11	3	-	-	-	-	2	1	-	-	2.318
Küçük Haliloğlu	20	-	16	12	-	-	-	1	1	-	-	3	1.231

Mehmed													
Cebecioğ lu Mahmud	20	-	16	12	-	-	-	-	-	-	-	10	3.053
Osmano ğlu Ahmed	23	-	10	12	4	-	-	-	2	1	-	3	1.680
Merhum Osman'ın Karındaş ı Mustafa	14	-	10	11	3	-	-	-	2	1	-	3	1.713, 5
Nalband oğlu Mehmed	50	-	-	15	6	24	4	1	-	1	-	-	332,5
Dedeoğl u Ömer	30	-	15	5	5	8	-	1	2	-	1	-	2.703
Merhum Ömer'in üvey oğlu	12	-	7	15	-	-	-	-	-	-	-	-	719
Molla Ahmed	35	-	30	10	50	-	-	1	-	-	-	-	1.793
İnce Osman	28	-	12	-	5	22	-	1	-	-	-	-	2.912
Molla Halil oğlu Ömer	60	-	16	6	12	-	-	1	2	-	1	-	2.456
Merhum Ömer'in oğlu Mehmed	-	-	6	-	-	-	-	-	2	-	-	-	405,5
Çiviciko	-	45	7	-	-	-	-	-	-	-	1	-	703

ğlu Mustafa													
Merhum un üvey oğlu Osman	-	23	4	-	-	-	-	1	-	-	-	-	383
Kara İbrahim oğlu İbrahim	18	-	8	-	-	-	-	-	2	-	1	-	1.430
Merhum un üvey oğlu Hasan	20	-	8	6	-	-	-	-	2	-	1	30	1.546
Deli Veli	6	-	10	20	-	-	-	-	-	1	-	4	2.018
Pehlivan Osman	40	-	15	-	5	-	-	-	2	1	-	5	2.300
Arıcı şerif	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Berber Abdi	-	-	5	-	-	-	-	-	-	-	1	-	711,5
Deveci Kara Mehmed	-	-	6	5	-	-	-	-	-	1	1	-	1.497
Bacaksız Hüseyin	40	-	5	5	-	-	-	-	2	-	1	-	1.973
Merhum un üvey oğulları Mehmed ve Halil	20	-	2	7	-	-	-	-	2	-	1	-	1.091
Merhum	-	-	5	2	-	-	-	-	-	-	-	-	513

Bacaksız Hüseyin halası Ayşe Hatun													
Bekiroğl u Osman	40	-	5	3	-	-	-	-	2	-	1	-	1.089, 5
Boduroğl u Mustafa oğlu Kara Mehmed	14	-	8	-	-	-	-	-	2	-	1	-	1.720, 5
Merhum un üvey oğlu Halil ve Mustafa	14	-	3	-	-	-	-	-	2	-	1	-	650
Kabakul ak oğlu Ali	14	-	3	-	-	-	-	-	2	-	1	-	1.153, 5
Hacı Mustafa oğlu Mehmed	12	-	8	-	-	-	-	-	2	-	1	8	2.989, 5
Merhum un oğlu Mustafa ve İbrahim	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	500
Sarıbaşo ğlu Mehmed	10	-	10	20	-	-	-	1	-	-	1	-	968

Apo oğlu Mustafa	20	-	20	-	-	-	-	2	-	1	-	10	2.998, 5
Deveci Ali oğlu Ahmed	11	11	7	-	-	-	-	-	2	1	-	-	2.111
Çolakoğlu Mehmed	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Sivaslı Mehmed	9	-	7	-	-	-	-	-	2	-	1	-	1.172
Koca Hasan oğlu Hüseyin	-	-	8	5	-	-	-	-	-	-	-	-	445,5
Mestan oğlu Hamza	25	-	20	10	3	4	-	1	2	1	-	-	3.007
Bozbeyo ğlu Mehmed	-	-	4	10	-	-	-	-	-	-	1	-	438,5
Molla Mustafa	-	-	3	-	-	-	-	1	-	-	-	-	860
Hacı Dereli oğlu Ali	35	35	10	25	-	-	-	-	2	-	1	6	1.667
Kavık Ahmed	12	-	12	5	-	-	-	-	2	-	1	-	2.332
Koca Ali oğlu Mustafa ve kardeşi	11	-	10	-	3	-	-	1	2	-	1	5	2.378

Mehmed													
Kabakul ak oğlu Halil	20	-	8	7	-	-	-	1	-	-	1	-	1.548
Davulcu oğlu Halil	-	-	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	610
İbilli oğlu Hamza	25	35	12	10	-	-	-	1	2	-	1	-	2.347
Mahmud Ali	20	-	7	10	-	-	-	-	2	-	1	-	2.383
Mahmud Ali oğlu Hasan	-	-	8	10	-	-	-	1	-	1	-	-	993,5
Mahmud Ali oğlu Veli	3	-	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	523
Kulaksız oğlu Ali	20	-	6	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1.321, 5
Debbağ Ali oğlu Şeyh Yusuf	-	20	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	120
Göl Veli oğlu Hüseyin	20	-	20	6	-	12	-	-	2	-	1	-	1.198
Prasaoğl u Behram Ali	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Molla Ali oğlu	30	-	13	6	-	12	-	2	2	-	1	-	3.318, 5

Mustafa													
Molla Bekir oğlu Bekir	40	-	10	3	-	-	-	1	2	-	1	3	1.499
Kuru Hüseyin oğlu Hasan	50	-	10	3	-	10	-	1	2	1	-	-	3.276
Sinancılı Veli	20	-	10	12	-	-	-	1	2	-	-	-	2.216, 5
Danacı Halil oğlu Mehmed	50	-	-	-	-	-	-	-	2	-	1	-	864
İmamoğlu Osman	20	-	5	5	-	-	-	-	2	-	1	-	1.183, 5
Merhum un karındaşı Mehmed	25	-	5	5	-	-	-	-	-	-	1	-	1.547
Kara Ali	30	-	15	-	-	-	-	1	2	-	1	-	1.474, 5
Sarıcaoğlu Halil	3	-	3	-	-	-	-	-	-	-	1	-	471
Kel Süleyman	40	-	13	5	-	-	-	1	2	-	1	-	2.385
Başağa Hüseyin	30	-	10	-	-	-	-	-	2	-	1	-	2.352, 5
Kadioğlu Ahmed	30	-	18	5	-	-	-	-	2	-	1	-	2.272, 5

Hüseyin													
Sarıcaoğlu Ali	50	-	11	5	-	-	-	-	2	-	1	-	2.587, 5
Çoban İbrahim	-	-	2	5	-	-	-	-	-	-	-	-	240,5
Kurtoğlu Hasan	25	-	10	-	-	-	-	-	2	-	1	4	1.730, 5
Derviş Hasan	30	-	20	15	-	-	2	1	2	-	1	6	3.655
Kurdoğlu Mustafa yetimeler Mahmud ve ali	-	15	8	12	12	-	-	1	-	1	-	10	900,5
İsmail Efendi	35	-	25	4	-	16	3	-	5	-	1	-	3.155, 5
Hacı Osman oğlu Mehmed	15	-	15	5	-	8	2	1	2	1	1	-	3.561
Pos Ali	18	20	15	3	-	-	-	1	2	-	1	-	1.375
İbillioğlu Kara Hüseyin	30	-	13	7	5	-	-	1	2	1	-	-	3.376
Yalakao ğlu Ahmed	-	-	8	-	-	-	-	-	-	-	1	-	695
İsa oğlu Mehmed	40	-	15	10	7	-	-	1	2	-	1	-	3.391
Devecio ğlu Veli	-	-	6	6	-	-	-	-	-	-	-	3	1.278
Deveci	6	-	8	-	-	-	-	1	2	-	1	-	1.701,

Ali oğlu Mustafa													5
Küçük Osman oğlu Bekir	-	16	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	488
Topal Ali oğlu Hasan	6	30	4	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1.075, 5
Çubucuk oğlu Halil	40	-	11	-	-	-	-	-	2	-	1	-	1.944, 5
Sohta oğlu Osman	20	-	5	-	-	-	-	1	2	-	1	-	1.087
Hacı Mehmed	15	-	7	-	-	-	-	1	2	-	1	-	701,5
Çobanoğ lu Ahmed	7	-	5	-	-	-	-	-	2	-	1	-	807
Hacı Hüseyin oğlu Hüseyin	15	-	15	18	-	-	-	1	2	-	1	2	1.918
Adanalı Ahmed oğlu Ali	26	-	5	-	-	-	-	1	2	1	-	-	1.904
Deli Ahmed oğlu Ali	25	-	6	3	-	-	-	-	2	-	1	-	1.935
Temürcü Mustafa	-	-	10	-	-	-	-	1	-	-	-	-	1.751

Yalakao ğlu Mehmed	20	-	13	10	-	-	-	-	2	-	1	-	1.604, 5
Dalyano ğlu Ali	11	-	10	-	-	-	-	-	2	-	1	-	2.245
Turnacio ğlu Hüseyin	-	-	3	3	-	-	-	1	-	-	1	-	587
Turnacio ğlu Ali	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	211,5
Tavukcu Ahmed'i n üvey oğulları Mehmed ve Ahmed	10	-	4	3	-	-	-	-	2	-	1	-	877
Deli Abdullah oğlu Mehmed	-	-	8	-	-	-	-	-	-	-	1	-	525
Kıdır oğlu Ali	8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	685
Çoban Bekir oğlu Bekir	10	-	7	3	-	-	-	-	-	-	1	-	1.422, 5
Nasuh	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	1	-	582,5
Kart Hasan oğlu İlyas	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	300
Koca Ali	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	585

Kabakul ak oğlu Hasan	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	761,5
Bozoklu Mehmed	18	-	15	9	-	-	-	-	-	1	-	-	2.318, 5
Abdullah Efendi	16	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	535
Sarı Mehmed oğlu Halil	30	-	15	20	-	24	-	-	2	1	2	-	3.285
Osman oğlu Kara Mustafa	-	25	3	3	-	-	-	-	-	-	1	-	700
Derviş Mehmed	-	-	18	-	-	-	2	1	-	1	-	-	1.569
Hallaçoğ lu Halil	12	-	9	16	-	-	-	1	-	-	1	5	1.546
Sarucaoğ lu Veli	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	530
Hacı Ahmed	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	t300
Cezayirli Bereli Mehmed	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	t300
Kahveci Hüseyin	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	t400
Yılanoğl u Hüseyin	-	-	3	15	-	-	-	-	-	-	-	-	205,5
Sofuoğlu	-	-	3	4	4	-	-	-	2	-	1	-	634

Halil													
TOPLA	2.28	54	1.1	58	33	19	14	45	13	21	75	145	193.47
M	0	7	22	6	3	2			5				5

Tablo-2 1844 Tarihli Temettuat Defterine Göre Kızılca Köyü Müslim Ahalisi

Tablo 2’de görüldüğü üzere Kızılca Köyü Müslim ahalisinin geçim kaynağını büyük oranda tarımsal faaliyetler teşkil etmektedir. Zira ahalinin elindeki hayvanlar içerisinde nakit kazanç sağlayabilecek tek hayvan türü inektir. Buna karşın 134 hane Müslümanın elinde yalnızca 45 adet inek bulunmaktadır. Bu durum ahalinin elindeki ineklerin endüstriyel amaçlarla değil, hane ihtiyacını karşılamak amacıyla beslendiği manasına gelmektedir. Bununla beraber diğer hayvan türlerine bakıldığında bunların, yalnızca taşımacılık amaçlı kullanılan, öküz, bargir ve merkeplerden müteşekkil olduğu görülmektedir. Kızılca’nın Müslim ahalisi köydeki toplam tarla miktarının %87’sine tasarruf etmektedir. Müslim ahalinin genel nüfusa oranının %53 olmasına rağmen tarlaların %87’sine Müslümanların tasarruf ediyor olması, köydeki tarla tarımının büyük oranda Müslümanlar tarafından icra edildiğini göstermektedir. Bununla beraber Müslim ahali köydeki bağların %59’una, zeytinlerin %88,7’sine, dut ağaçlarının %80,7’sine tasarruf etmekteydi. Ayrıca Kızılca Köyü’ndeki 192 adet arı kovanının, 14 dönüm kiraz ve vişne bahçesinin tamamı da yine Müslümanların elinde bulunmaktadır.

Kızılcalı Müslümanların arasında, yaşadığı evden başka mülkü olmayıp, hiçbir geliri bulunmayan yalnızca bir vergi mükellefi vardır. Buna beraber yine hiçbir mülkü olmayan ancak ticaret yoluyla kazanç sağlayan sadece üç vergi mükellefi bulunmaktadır. Kızılca köyü Müslümanlarının ödemekle yükümlü oldukları toplam vergi miktarı 193.475 kuruştur. Bu vergi yekûnun, köyün toplam vergi miktarına olan oranı ise %61,4’tür. Tablo 3’de, 1844 tarihli temettuat defterine göre bir kısmı günümüzde de varlığını sürdüren ve halen Kızılca Köyü’nde, İzmir ve Kemal Paşa’da ikamet eden Müslüman sülalelerin isimleri yer almaktadır.

Sülale İsmi		Sülale İsmi
Topluoğlu		Pırasaoğlu
Sarıhüseyinoğlu		Mollabekiroğlu
Ahmedkethüdaoğlu		Mollaalioğlu

Kalaycıoğlu		İmamoğlu
Taşlıoğlu		Sarıcaoğlu
Altıparmak oğlu		Kadıoğlu
Cebecioğlu		Kırtoğlu
Osmanoğlu		Kurdoğlu
Nalbandoğlu		Yalakaoğlu
Çivicioğlu		İsaoğlu
Bekiroğlu		Çubucukoğlu
Bodunoğlu		Çobanoğlu
Kabakulakoğlu		Dalyanoğlu
Sarıbaşoğlu		Turnacioğlu
Çolakoğlu		Hallaçoğlu
Mestanoğlu		Yılanoğlu
Bozbeyoğlu		Sofuoğlu
Davulcuoğlu		İbillioğlu

Tablo-3 1844 Tarihli Temettuat Defterinde Yer Alan Müslim Sülaleler

Tablo 3'e göre Kızılca Köyü'nde 134 hane Müslüman yaşamaktadır. Söz konusu ahalinin mensup oldukları 36 adet sülalenin ismi tespit edilebilmektedir. Bu sülalelerden bir kısmı günümüzde varlığını devam ettirmekte olup Kızılca Köyü'nde, İzmir'de ve Kemalpaşa'da ikamet etmektedirler. Kalaycıoğlu, Taşlıoğlu, Altıparmak oğlu, Bozbeyoğlu, Kadıoğlu ve İbillioğlu sülaleleri soyadı kanununun yürürlüğe girmesi sırasında, doğrudan bu isimleri soy ismi olarak almışlardır. Mollabekiroğlu, Mollaalioğlu, Ahmedkethüdaoğlu, Mestanoğlu ve Sarıcaoğlu sülaleleri ise günümüzde resmi soy isimleri olarak kullanılmamakta olup, aile mensuplarının lakapları olarak varlıklarını devam ettirmektedir.

Kızılca Köyü mezarlığında yapılan çalışma neticesinde ise Altıparmak oğlu, Bozbeyoğlu, Taşlıoğlu, Cebecioğlu, Bekiroğlu, Mestanoğlu, İmamoğlu ve Dalyanoğlu sülalelerine ait şahısların Osmanlıca mezar kitabelerine rastlanmıştır.

Bu sülalelerin arasında en çok ön plana çıkan şüphesiz ki Altıparmakoğulları, Kadioğulları ve Taşlıoğullarıdır. Zira Kızılca Köyü'nde bulunan Halil Ağa camisini⁶ ve caminin kuzeyinde bulunan mektep binasını yaptıran kişi Altıparmakoğlu Halil Ağa'dır. Halil Ağa bu hizmetlerinden dolayı devlet tarafından takdir görmüş ve bir madalya almıştır. Halil Ağa, yukarıda sözü edilen 2 numaralı tablonun 23. sırasında olan Altıparmakoğlu Hüseyin'in torunudur. Kadioğulları sülalesi ise Kızılca, Armutlu ve Kemalpaşa'da yaşayan, aynı zamanda Altıparmakoğulları ve Taşlıoğulları ile akraba olan, geniş bir sülaledir. Kızılca Köyü'nün bir diğer önemli ailesi de Taşlıoğulları'dır. Halil Ağa caminin kuzeyindeki sokakta bulunan bir çeşmenin kitabesinden anlaşıldığı üzere, bu çeşme Taşlızâde İbrahim tarafından inşa edilmiştir.

2. Kızılca Köyü'ndeki Gayrimüslim Ahalinin İktisadi ve Demografik Durumu

Tablo 4'de Kızılca Köyü'nde ikamet eden Gayrimüslim halkın icra etikleri meslekler ile sahip oldukları gayrimenkuller ve yıllık kazançları hakkında veriler yer almaktadır. Bu durum, Gayrimüslimlerin incelenen dönem içerisinde köyün sosyo ekonomik yapısı içerisindeki rollerini anlamak açısından oldukça önemlidir.

İsim	Meslek	Yer	Tarla	Mezru	Bağ	Zeytin	Dud	Sagmal	Keçi	Etkek	Keçi	Zuhurat	Toplam
Bıçak Dimitri	Ziraat	50	-	39	10	-	60	50	-	-	-	-	5.632
Yorgi oğlu Yorgaki	Çoban	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	500
Yorgi'nin diğer oğlu Anastas	Eskici	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	500
Yorgi'nin diğer oğlu Hristo	Eskici	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	500
Bakkal Atnas	Bakkal	-	-	16	-	-	-	-	-	-	-	500	1.647,5

⁶ Halil Ağa Camii, kitabesinde yer alan tarihe göre, 1893-94 yılları arasında inşa edilmiştir.

Kalaycı Yorgi	Kalaycı	-	-	4	-	-	-	-	500	756,5
Değirmenci Dimitri	Değirmenci	-	-	3	-	-	-	-	-	682
Bergamalı Yorgi	Çoban	-	-	5	-	15	120	100	-	1.533,5
Mezkurun oğlu Nikola	Irgat	-	-	4	-	-	-	-	-	582
Mezkurun yeğeni Kostandi kardeşi Stavro	Sabi	-	-	4	-	-	-	-	-	110,5
Başoğlu Nikola	Katırcı	-	-	8	-	-	-	-	500	640
Makri oğlu Penayot	Çoban	-	16	-	-	-	30	-	-	306
İstamat oğlu Dimitri	Çoban	-	-	8	-	-	70	40	-	1.593
Küçük Anomonesti	Çoban	-	-	10	10	5	60	50	-	1.122
Mezkurun karındaşı Penayot	Çoban	-	-	4	10	5	60	5	-	714
Mezkurun diğer karındaşı Sarı Andon	Çoban	-	-	8	10	5	50	50	-	722,5
Yorgi	Ziraat	25	-	15	-	5	-	-	-	2.396,5
Bizikoğlu Penayot	Irgat	-	-	8	-	-	-	-	300	543

Bakkal Yani	Bakkal	-	-	40	-	-	-	-	-	1.201,5
Kocabıyıkolu Nikola	Temürcü	-	-	9	-	-	-	-	400	1.545
Mezkurun karındaşı Simon	Irgat	-	-	4	-	-	-	-	300	582
Kocabıyıkolu Yorgi	Çoban	-	-	6	-	-	30	40	500	1.388
Mezkurun karındaşı Mihali	Çoban	-	-	6	-	-	30	25	-	441,5
Kasabalıoğlu Penayot	Meyhane ci	-	-	17	-	-	-	-	-	2.011
Kasab Nikola	Kasab	-	-	8	-	-	-	-	600	932,5
Bakkaloğlu Yorgi	Irgat	-	-	9	-	-	-	-	500	1.014,5
Kör Dimitri yetimi Atnas	Sabi	-	-	8	-	-	-	-	-	464,5
Açıyani oğlu Atnatas	Çoban	-	-	5	-	-	-	-	-	1.581
Rumelili Yorgi	Çoban	38	-	10	-	-	120	100	-	3.685
Anamosti	Meyhane ci	-	-	25	-	-	420	-	-	3.590
Çoban Kostandi	Çoban	18	-	19	9	-	-	-	-	2.033,5
Eskici Andon	Eskici	-	-	15	-	20	-	-	-	1.390
Karacaoğlu Kostandi	Çoban	-	-	2	-	-	40	20	-	580
Mezkurun karındaşı Nikola	Çoban	-	-	-	-	-	40	20	-	400

Matiçoğlu	Irgat	-	-	16	-	-	-	-	300	1.002
Değirmenci Yani	Değirmen ci	-	-	10	-	-	-	-	200	793
Hristo oğlu Yani	Irgat	-	-	-	-	-	-	-	-	600
Çırakoğlu Yani	Ziraat	30	-	9	-	-	-	-	300	1.805
Çırakoğlu Penayot	Ziraat	30	-	9	-	-	-	-	-	1.107
Tironde Filipo	Eskici	-	8	8	-	-	-	-	500	1.147
Değirmenci Yani	Değirmen ci	-	-	12	-	-	-	-	500	1.727
Kasabalı Anastas	Meyhane ci	-	-	20	-	10	-	-	500	1.727
Zekeriya	Irgat	-	10	16	-	-	-	-	200	2.026
Yani oğlu Hristo	Irgat	-	-	3	-	-	-	-	300	428
Bakkal Yanako	Bakkal	-	-	16	-	-	-	-	-	625
Değirmenci Yani	Değirmen ci	-	-	8	-	-	-	-	400	1.367, 5
Yapıcı Andon	Yapıcı	-	-	8	-	-	-	-	500	786
Kocabıyıkogl u Atnas	Irgat	-	-	10	-	-	-	-	500	878
Bıçak Benayo oğlu	Ziraat	10	-	12	-	-	-	-	-	2.158, 5
Cakalalı Dimitri	Irgat	8	-	7	-	-	-	-	300	1.291
Karındaşı Yani	Irgat	-	-	-	-	-	80	60	-	830

Yazıcıoğlu Yani	Çoban	-	-	4	-	-	50	30	-	631,5
Kör Andon	Ziraat	12	-	25	-	-	41	-	-	2.830, 5
Yapucu Konstandi	Yapucu	-	-	18	-	-	-	-	500	1.011
Yobaz Yani	Irgat	20	-	14	-	-	-	-	500	2.118
Mezkurun oğlu Nikola	Irgat	-	-	-	-	-	-	-	-	t500
Yağcı Nikola	Yağcı	-	-	14	-	8	-	-	600	1.002
Çoban Benago	Irgat	-	-	8	-	-	-	-	500	743
Çoban Apostol	Ziraat	-	-	15	3	-	-	-	300	826,5
Matyö oğlu Kostandi	Ziraat	20	-	6	8	-	-	-	-	1.055
Mezkurun kardeşi Astori	Irgat	-	6	6	-	-	-	-	500	650,5
Yağcı Nikola	Değirmen ci	-	-	6	-	-	-	-	500	823
Zeybek oğlu Nikola	Irgat	30	-	8	-	-	-	-	-	3.425, 5
Yapıcı Yani	Yapıcı	-	-	10	15	-	-	-	500	1.198
Kontorota	Çoban	-	-	10	-	-	300	-	-	507,5
Lenardo oğlu Kostandi	Yapıcı	-	-	8	-	-	-	-	-	1.043, 5
Mezkurun kardeşi Matyö	Irgat	-	-	-	-	-	-	-	-	500
Meyhaneci Yenako	Irgat	-	-	9	-	-	-	-	500	711,5
Esterati oğlu	Çoban	20	-	25	-	-	60	55	-	4.456

Atnas										
Mezkurun oğlu Nikola	Irgat	-	-	-	-	-	-	-	-	500
Mezkurun oğlu Esterati	Irgat	-	-	-	-	-	-	-	-	500
Bağçevan Yorgi	Bağçevan	-	-	-	-	-	-	-	300	800
Mezkurun güveyisi Yorgi	Irgat	-	-	-	-	-	-	-	-	500
Meyhaneci Kostantaki	Meyhane ci	-	30	5	-	-	-	-	800	1.043
Mezkurun kardeşi Apostol	Irgat	-	-	8	-	-	-	-	500	793
Nikola	Irgat	-	-	5	-	-	-	-	400	582
Bağçevan Nikola	Irgat	-	-	-	-	-	-	-	-	500
Katmercioğlu Yani	Bağçevan	-	-	5	-	-	-	-	300	751,5
Menemenlio ğlu Atnas	Ziraat	20	-	-	-	7	-	-	500	1.686
Mezkurun oğlu Nikola	Irgat	-	-	-	-	-	-	-	-	500
Kostandi	Irgat	-	-	-	-	-	-	-	-	500
Mihal oğlu Atnas	Irgat	-	-	5	-	-	-	-	400	580
Bağçevan Yorgi	Irgat	-	-	-	-	-	-	-	-	500
Papazoğlu Yetimi Yani	Sabi	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Katircioğlu	Sabi	-	-	-	-	-	-	-	-	-

yetimi Hrista										
Papaz Afriyod	Papaz	-	-	-	-	-	-	-	-	600
TOPLAM		331	70	697	75	80	1.66 1	645	16.20 0	97.98 7

Tablo-4 1844 Tarihli Temettuat Defterine Göre Kızılca Köyü Gayrimüslim Ahalisi

Tablo 4'te Kızılca Köyü'nde yaşayan Gayrimüslim vergi mükelleflerinin tarım, hayvancılık ve esnafılık kapsamına giren iş kollarıyla geçimlerini sağladıkları görülmektedir. Bunun yanında söz konusu vergi mükelleflerinin büyük oranda hayvancılık faaliyeti ile meşgul oldukları anlaşılmaktadır. Zira Tablo 4'de de görüldüğü üzere Gayrimüslimlerin emlakinin büyük kısmını hayvanlar teşkil etmektedir. 1.661 adeti sağmal, 645 adeti de erkek olmak üzere toplam 2.306 adet keçiye sahip olan Kızılca Gayrimüslimlerinin bir kısmı doğrudan kendi keçilerini yetiştirirken, diğer bir kısmı da başkalarının keçilerine çobanlık yaparak geçimini sağlamaktaydı. Kızılca Köyü'nde mütemekkin 86 hane Gayrimüslimin yalnızca 19 tanesi tarla tarımı ile uğraşmaktadır. Buna karşın 66 hane ise bağcılık ile iştigal etmekteydi. Gayrimüslimlerin sahip oldukları tarla miktarı sadece 401 dönümken, bağ miktarı 697 dönümdür. Buna göre Kızılca Köyü'nde yaşayan Gayrimüslimlerden tarım ile uğraşan nüfusun ekseriyeti bağcılık ile meşguldür. Bunun yanında, söz konusu nüfus, 75 dönüm zeytin 80 dönüm de dut ağacına sahiptir. Kızılca Köyü Gayrimüslimlerinin ödemekle yükümlü oldukları yıllık vergi 97.987 kuruştur. Bu yekunun 16.200 kuruşu, zuhurat olarak tabir edilen, muhtelif iş kollarından elde edilmekteydi. Burada zuhurat olarak kaydedilen bu iş kollarının hangi meslekleri veya faaliyetleri nitelediği açıklanmamıştır. Zuhurat gelirlerinin gayrimüslimlerce ödenen vergi yekununa oranı ise %16,5'tir. Ayrıca 10 hane gayrimüslimin hiçbir menkul ya da gayrimenkul mülkünün bulunmadığı, defterde kaydedilen yıllık kazançlarının ticaret faaliyetleri neticesinde zuhur ettiği anlaşılmaktadır. Kızılca Köyü'ndeki Gayrimüslimlerin ödediği vergilerin toplamı köyün genel vergi yekununun %31'ine tekabül etmektedir. Kızılcalı Gayrimüslimlerin nüfusunun köyün genel nüfusa oranı ise %34'tür. Bu durumda gayrimüslimlerin, köydeki diğer guruplarla aynı refah düzeyine sahip olduğu çıkarımı yapılabilir.

Tablo 5’de, 1844 tarihli temettuat defterine göre Kızılca Köyü’nde ikamet eden Gayrimüslim sülalelerin isimleri yer almaktadır.

Sülale İsmi	Sülale İsmi
Yorgioğlu	Yazıcıoğlu
Başoğlu	Zeybekoğlu
Bizikoğlu	Katmercioğlu
Kocabıyıkoglu	Menemenlioğlu ⁷
Kasabalioğlu ⁸	Papazoğlu
Bakkaloğlu	Katırcıoğlu
Karacaoğlu	Çirakoğlu
Hristooğlu	

Tablo-5 1844 Tarihli Temettuat Defterine Göre Kızılcalı Gayrimüslimlerin Sülale İsimleri

Kızılca Köyü’nde meskun olan Gayrimüslim vergi mükelleflerinin birçoğunun, tıpkı Tahtacı yörükleri ve diğer Müslümanlar gibi, Türkçe sülale isimlerine sahip oldukları veya en azından bu şekilde kaydedildikleri görülmektedir. Yalnızca Yorgioğlu ve Hristooğlu sülaleleri bu durumun istisnasıdır. Bununla beraber Kasabalioğlu ve Menemenlioğlu sülaleleri de Kızılca Köyü’nde yaşayan bu iki Gayrimüslim ailenin kökenleri hakkında bilgi vermektedir.

Tablo 6’da 1844 tarihli temettuat defterine göre Kızılca Köyü’nde ikamet eden Gayrimüslimlerin icra ettikleri meslekler yer almaktadır.

Meslek Gurubu	Kaç Kişi Tarafından İcra Edildiği	Meslek Gurubu	Kaç Kişi Tarafından İcra Edildiği
Ziraat	9	Demirci	1
Çoban	15	Meyhaneci	4
Eskici	4	Kasap	1

⁷ Menemen, İzmir’in bir ilçesi.

⁸ Kasaba, Manisa’ya bağlı Turgutlu ilçesinin Osmanlı dönemimdeki ismidir.

Bakkal	3		Yapıcı	4
Kalaycı	1		Yağcı	1
Değirmenci	5		Bahçıvan	2
Irgat	31		Papaz	1
Katırcı	1			

Tablo-6 1844 Tarihli Temettuat Defterine Göre Kızılca'daki Gayrimüslimlerin Meslek Gurupları

Tablo 6'da görüldüğü üzere Kızılca Köyü'nde meskûn olan Gayrimüslimler on beş farklı meslek gurubuna ait işlerle meşgul olmaktadır. Bu meslek guruplarını, faaliyet alanları açısından, tarım, hayvancılık ve esnaflık olarak üç kategoride değerlendirmek gerekmektedir. Yalnızca Papaz Afriyod isimli kişi bu sınıflandırmanın dışında kalmaktadır. Zira Papaz Afriyod'un Kızılca köyündeki kilisenin papazı olduğu anlaşılmaktadır. Kızılca Köyünde yaşayan ve tarımsal faaliyetler yürüten Gayrimüslim vergi mükelleflerinin otuz bir tanesi ırgatlıkla meşguldür. Bunu beş kişi ile değirmenciler, dokuz kişi ile de ziraat erbabı takip etmektedir. Ayrıca iki kişi bahçıvanlık, bir kişi yağcılık ve bir kişi de katırcılık mesleğini icra etmektedir. Kızılca Köyü'nün Gayrimüslim ahalisinin, Müslüman ahaliye kıyasla, hayvancılık faaliyetlerini daha yoğun icra ettikleri görülmektedir. Zira köyde on beş kişinin mesleği çobanlıktır. Bu iş kolu Kızılca Gayrimüslimlerinin meslek gurupları içinde, ırgatlıktan sonra, en fazla icra edilen iş kolu olarak karşımıza çıkmaktadır. Üçüncü kategoride yer alan esnaf taifesine mensup kişilerin, Kızılca Köyü özelindeki iş gurupları arasında, çeşitlilik gösterdiği görülmektedir. Eskiciler, bakkallar, kalaycılar, demirciler, meyhaneciler, kasaplar ve yapıcılar, bu meslekleri icra eden kişilerin miktarı açısından, genel ortalama içinde önemli bir yekûn teşkil etmemektedirler. Ancak, Kızılca Köyü'ndeki diğer guruplarla mukayese edildiğinde, esnaflık kategorisine dahil olan bu iş kollarının çoğunlukla gayrimüslimler tarafından icra edildiği göze çarpmaktadır.

3. Kızılca Köyü'ndeki Tahtacı Aşireti'nin İktisadi ve Demografik Durumu

Tablo 7'de, 1844 tarihli temettuat defterine göre Kızılca Köyü'nde ikamet eden Tahtacı Yörüklerinin isimleri ile sahip oldukları gayrimenkuller ve yıllık kazançları hakkında veriler yer almaktadır. Bu durum, Tahtacı Yörüklerinin incelenen dönem

içerisinde köyün sosyo ekonomik yapısı içerisindeki rollerini anlamak açısından oldukça önemlidir.

İsim	Mezru Tarla	Bağ	S. İnek	Katur	Bargir	Zuhurat	Toplam
İlyasoğlu Çakır Ahmed	-	12	3	3	1	500	860
İlyas oğlu Mehmed	-	6	1	3	1	500	862
Gökveli oğlu Hasan	-	-	2	4	1	700	800
Çakır Ahmed'in kardeşi Koca İbrahim	-	2	1	3	1	500	730
Teknecioğlu Hasan	-	9	-	1	-	300	999
Bekilli Veli	-	-	1	2	1	500	550
Alikuluoğlu Veli	-	-	-	1	1	-	t500
Kara Veli oğlu Ahmed	-	-	-	1	1	-	500
Gökkafaoğlu Ali	-	2	-	-	-	-	150,5
Mahmud oğlu Küçük Ali	-	-	-	2	1	-	t500
Öksüzöğlu Murad	-	3	-	3	1	500	680
Anbarcioğlu Hasan	-	2	1	3	1	500	790

Deli Mehmed oğlu Tak Ahmed	20	26	1	4	1	500	2.703
Çakır Ahmed	-	-	1	1	1	300	350
Topal Mehmed	-	-	3	3	1	500	650
Kara Ali oğlu Mustafa	-	-	-	2	1	-	500
Pilavoğlu İbrahim	-	-	2	1	-	600	700
Dağlı Mustafa oğlu Mehmed	-	-	-	3	1	-	600
Gökmenoğlu Mehmed	-	6	-	3	1	600	882
Yörükmenoğlu Mustafa	-	-	-	2	1	-	500
Parmaksız Abbas	-	-	-	2	1	-	500
Sarı Mehmed	-	8	2	3	1	400	813,5
Ahmed oğlu Topal Ali	-	-	-	1	-	-	240
Kocasarıoğlu İbrahim	-	-	1	3	1	600	650
Bacak Mehmed	-	-	1	1	-	200	250
İkizoğlu Ali	-	-	2	3	1	600	700
Kara Ali oğlu Hüseyin	-	-	-	2	-	-	400
Kara Ali oğlu Ahmed	-	-	-	2	-	-	400
Talaklıoğlu Halil	-	-	5	4	1	800	1.050
Tahtacı Ali	-	-	-	3	-	-	600

oğlu Süleyman							
Tahtacı Ali oğlu Ali	-	-	4	3	1	-	200
Kuru Mustafa oğlu Hüseyin	-	-	-	-	1	-	300
TOPLAM	20	86	31	72	24	9.100	20.910

*Tablo-7 1844 Tarihli Temettuat Defterine Göre Kızılca Köyü'nde Sakin Tahtacı
Yörükleri*

Tablo 7'de görüldüğü üzere Kızılca Köyü'nde toplam 32 hane Tahtacı Yörüğü yaşamaktadır. Her haneyi dört kişi kabul edecek olursak köyde mütemekkin olan Tahtacı aşiretinin 128 kişilik bir nüfusa sahip olduğu anlaşılmaktadır. Buna göre Kızılca Köyü'nde yaşayan Tahtacı Yörüklerinin köyün toplam nüfusuna oranı yalnızca %12,7'dir. Tahtacıların, kuvvetli ihtimal Yörük kültürüne sahip olmaları sebebiyle, arazi ve diğer menkul malların oldukça az olduğu görülmektedir. Zira Tahtacılar arasında Delimehmedoğlu Tak Ahmed dışında tarla sahibi olan hiç kimse bulunmamaktadır. Buna rağmen söz konusu aşirete mensup 10 kişinin bağ sahibi olduğu anlaşılmaktadır. Toplam 86 dönüm bağa tasarruf eden Tahtacı aşiretinde en fazla bağ miktarı olan kişi ise Delimehmedoğlu Tak Ahmed'dir. Tak Ahmed, Tahtacı aşiretine mensup şahısların sahip olduğu, toplam bağ miktarının %30'una tek başına tasarruf etmekteydi. Tahtacı Yörüklerinin sahip oldukları hayvan varlığı incelendiğinde bunların endüstriyel amaçla yetiştirilen hayvanlar olmadığı görülmektedir. Zira sağmal inek, katır ve bargirlerden oluşan bu hayvan türlerinden yalnızca sağmal inekler kazanç sağlanabilecek hayvanlardandır. Ancak Tahtacıların sahip olduğu ineklerin ise yalnızca onları besleyen hanelerin ihtiyacını karşılayabilecek sayıda olduğu görülmektedir. Bununla beraber bargir ve katırlar ise, bilindiği üzere, yalnızca taşımacılık için kullanabilen hayvanlardır. Bununla beraber Tahtacı aşiretinin ödediği yıllık vergi miktarı ise 20.910 kuruştur. Bu yekûn, Kızılca Köyü'nden elde edilen, toplam vergi miktarının %6,5'ine tekabül etmektedir. Buna karşın Tahtacı Yörüklerinin ödediği bu vergi miktarının %43,5'ini zuhurat gelirleri teşkil etmektedir. Burada zuhurat tabiri ile belirtilen gelir kaynaklarının, iş kollarından hangilerini ifade ettiği ise açıkça belirtilmemiştir.

Sülale İsmi	Sülale İsmi
İlyasoğlu	Anbarcıoğlu
Gökvelioğlu	Delimehmedoğlu
Teknecioğlu	Karaalioğlu
Alikuluoğlu	Pilavoğlu
Karavelioğlu	Gökmenoğlu
Gökkafaoğlu	Yörükmenoğlu
Mahmudoğlu	Ahmedoğlu
Öksüzoğlu	Kocasarioğlu
İkizoğlu	Tahtacıalioğlu
Talaklıoğlu	

Tablo-8 1844 Tarihli Temettuat Defterine Göre Tahtacı Yörüklerinin Sülale İsimleri

Kızılca Köyü'nde mütemekkin olan Tahtacı aşiretine mensup vergi mükelleflerinin sülale isimlerindeki en dikkat çekici husus, bu isimlerin Tahtacı Yörüklerinin kültürel izlerini taşıyor olmalarıdır. Özellikle 'Gök' kelimesinin sıkça kullanılıyor olması, Tahtacı ve 'Ali Kulu' gibi ifadelere yer verilmesi bu durumun en net göstergesidir.

4. Kızılca Köyü'ndeki Dereköylü Vergi Mükelleflerinin İktisadi ve Demografik Durumu

Tablo 9'da 1844 tarihli temettuat defterine göre aslen Kızılca Köyü yakınlarında bulunan Dereköy'ünden olup, Kızılca'da mülk sahibi olan Müslüman ahalinin gayrimenkulleri ve yıllık gelirleri hakkında veriler bulunmaktadır.

İsim	Mezru Tarla	G. Mezru Tarla	Ceviz	Toplam
Dereköylü İsmail oğlu Hacı Mehmed	25	20	-	875

Halil emmi oğlu Mustafa	45	-	-	90
Halil oğlu Süleyman	12	-	-	540
İsa Bey oğlu Bekir	10	-	-	180
Hafız Mehmed Efendi	12	-	-	90
Halil emmi oğlu Ahmed	4	-	-	180
Halil emmi oğlu Halil	3	-	-	180
Pehlivanoglu Mehmed	30	-	-	180
Balcı Mehmed	6	-	-	180
Küçük Mehmed	7	-	-	180
Eğsiz Ahmed	8	-	-	180
Kırlı Mustafa	2		8	108
Toplam	174	20	8	2.963

Tablo-9 1844 Tarihli Temettuat Defterine Göre Dereköylü Olup Kızılca 'da Mülk Sahibi Olanlar

Tablo 9'dan anlaşıldığı üzere Kızılca Köyü temettuat defterinde ayrı bir başlık altında kayıt altına alınan on iki vergi mükellefi, Kızılca Köyü yakınlarında bulunan, Dereköy köyünün ahalisindedir. Kızılca Köyü dahilinde olduğu anlaşılan bu arazilerin vergileri de Kızılca Köyü'nün temettuat defterinde kayıt altına alınmıştır. Ayrıca burada sözü edilen ve tablo 9'da gösterilen vergi mükelleflerinin tamamı Müslüman'dır.

Toplam 174 dönüm mezru, 20 dönüm de gayrimezru olmak üzere 194 dönüm tarlaya tasarruf eden bu vergi mükelleflerinin, Kızılca Köyü tımarında, 8 dönüm de ceviz bahçeleri bulunmaktaydı. Söz konusu şahısların Kızılca Köyü'ndeki bu menkullerinden elde ettikleri kazancın vergisi ise 2.963 kuruştur. Bu ise Kızılca Köyü'nün ödediği toplam vergi miktarının yalnızca %0,9'unu teşkil etmektedir.

5. Sonuç

Kızılca Köyü iktisadi ve demografik açıdan Nif Kazası'nın önemli yerleşim yerlerinden biridir. Köyün geniş ve verimli arazilere sahip olması ve konumundan dolayı ticari faaliyetlerin yoğun olarak icra edilebilmesi hem demografik açıdan hem de ekonomik açıdan buranın önemli bir merkez haline gelmesini sağlamıştır.

Kızılca Köyü'nde mütemekkin ahali dini, sosyal ve iktisadi açıdan, birbirinden farklılıklar arz eden, çeşitli guruplardan meydana gelmektedir. Bu çalışmada da ayrıntılı olarak incelendiği üzere Kızılca Köyü'nde Müslümanlar, Gayrimüslimler ve Tahtacı aşiretine mensup Yörükler bir arada yaşamaktaydılar. Müslümanlar daha ziyade ziraat ile meşgul iken Gayrimüslimler hayvancılık ve esnafılık ile iştigal etmekteydiler. Tahtacı Yörüklerinin, menkul mallarının azlığı sebebiyle, ağırlıklı olarak hangi iş kolundan geçimlerini sağladıklarına dair net bir yargıya varmak zor olsa da, tarım ve hayvancılığın eşit düzeyde icra edildiği söylenebilir.

Kızılca Köyü'nün sahip olduğu bu kültürel ve iktisadi çeşitlilik köyün gelişmesinin ve büyük bir merkez olmasının en önemli sebeplerinden biridir. Günümüzde Kızılca Köyü'nde Gayrimüslim unsur kalmamış olup, Tahtacı aşireti de zamanla diğer Müslüman ahali arasına karışmıştır. Ancak köyün, demografik ve iktisadi açıdan, büyük bir merkez olma özelliği günümüzde de devam etmektedir.

Kaynaklar

Arşiv Kaynakları

B.O.A. VRD. TMT. 02446

B.O.A. NFS. 02886

Araştırma Eserler

GÜRAN, T., “19. Yüzyıl Temettuat Tahrirleri”, Osmanlı Devleti’nde Bilgi ve İstatistik, (Edit Halil İnalçık-Şevket Pamuk), Devlet İstatistik Enstitüsü Yayınları, Ankara 2000, s.73-94.

KARAL, E. Z., *Osmanlı İmparatorluğunda İlk Nüfus Sayımı 1831*, T.C Başbakanlık Devlet İstatistik Enstitüsü Yayınları, Ankara 1943.

KÜTÜKOĞLU, M. S., “Osmanlı Sosyal ve İktisadi Tarihi Kaynaklarından Temettü Defterleri (6 belge ile birlikte)”, *Belleten*, C. LIX, S. 225, 1995 Ağustos, ss.395-412.

GÖKÇE, T., “Tahrir Defterlerine Göre XVI. Yüzyılda Nif (Kemalpaşa) kazası Nüfusu”, *Kemalpaşa Çevre ve Kültür Sempozyumu Kitabı (3-5 Haziran 1999)*, İzmir 1998, s. 261-276.